

Син переконаного нациста пояснив чому перейшов в юдаїзм

Артур Вольшлегер був наймолодшим командиром танка у 2-й танковій армії Гудеріана. За взяття Орла він удостоївся найвищої нагороди Рейху — Лицарського хреста — з рук людини, яку до кінця життя продовжував називати «мій фюрер» — Адольфа Гітлера. Син Артура прийняв юдаїзм, переїхав до Ізраїлю, призвався в ЦАГАЛ в роки Першої інтифади і виховав трьох своїх дітей в єврейській традиції.

Шлях до цього був довгим і непростим. Раз на рік у Вольшлегерів збирались бойові товариші обер-лейтенанта і, згадуючи про «старі добрі часи», говорили маленькому Бернду, що він може пишатися батьком-героєм. І він пишався татом, який кожне Різдво чіпляв на піджак свій Лицарський хрест.

На дворі стояв кінець 1960-х, і незабаром у підлітка з'явилися питання, — [підкреслюється](#) в матеріалі Daily Mail. Історія пожартувала над Вольшлегерами — сім'я нациста жила в будинку, що належав вдові Клауса фон Штауффенберга — людини, яка вчинила замах на фюрера. Бернд грав з онуками змовника, а Артур вперто називав Клауса зрадником, адже для нього зустріч з Гітлером була найвищою честю, якої може удостоїтися німець.

Батьки Бернда

Хлопчик в день першого прича

Про євреїв в родині не згадували до Олімпійських ігор 1972 року в Мюнхені, коли палестинські терористи вбили 11 ізраїльських спортсменів. Батько був розгніваний: «Подивися, що вони знову з нами роблять! Євреї заново руйнують нашу репутацію». Тоді увагу 14-річного Бернда привернув газетний заголовок: «Євреїв знову вбивають в Німеччині». На наступний день в школі їм розповіли про Голокост і слова «знову» і «заново» постали перед юнаком в новому світлі. Втім, на всі розпитування тато відповідав, що вчителі займаються комуністичною пропагандою, і Голокосту ніколи не було. Відповідь не задовольнила Бернда і він почав читати усе, що зміг знайти по цій темі. Погляди батька не змінювалися. Міні-серіал, що вийшов в 1978-му на телеекрани ФРН — «Голокост», який подивилися більше 20 млн німців, він назвав «єврейською пропагандою».

Лише одного разу, міцно напившись, Артур розбалакався. «Мені все рівно, що ти думаєш, — сказав він синові. — Ми зробили брудну роботу, якою ніхто не хотів займатися... Але світ повинен бути вдячний німцям за те, що ми позбулися від паразитів».

Пізніше Бернд побачив фото батька поруч з Гіммлером і дізнався, що підрозділ Вольшлегера тероризував єврейські містечка на Сході, вбиваючи їх мешканців і використовуючи пергаментні сувої Тори для утеплення своїх танків.

Артур Вольшлегер (зліва) и Генріх Гіммлер (другий праворуч)

Більш того, виявилося, що згодом батько відправляв людей в Освенцим. Це була остання крапля, — свідчить Майкл Хевіс в Daily Mail. Від захвату батьком-героєм не лишилося жодного сліду, і молодий чоловік в пошуках підтримки звернувся до свого колишнього вчителя — єзуїтського священика. Той привів хлопця на щорічний міжконфесійний саміт, де зібралися євреї і араби з Ізраїлю.

Тут юнак познайомився з ізраїльтянкою на ім'я Веред, яка запросила його до Ізраїлю. Три місяці по тому він сів на паром в Італії і уже через кілька днів сидів у квартирі своєї нової знайомої. Коли Бернд запитав батька Веред, де він вивчив німецьку, той показав табірний номер на передпліччі. Те, що ці люди його не ненавиділи, незважаючи на сімейний бекграунд, вразило парубка. Після відвідин «Яд Вашем» Вольшлегер по-справжньому усвідомив масштаби вбивства і емоційно зламався.

Хоча його відносини з Веред не продовжувалися, після повернення до Німеччини Бернд запропонував допомогу єврейській громаді рідного Бамберга. Він був Шабес-гоєм, тобто людиною, яка виконує певні дії, заборонені євреям в суботу. Дізнаючись все більше про єврейську історію та традиції, чоловік все сильніше віддалявся від власної сім'ї. Перелом настав, коли його попросили виголосити кадиш над труною старшого друга, у якого не було сім'ї. «Коли я це зробив, то зрозумів, що перейшов межу, — згадує Бернд. — Я більше не був німцем».

Бернд Вольшлегер із сувоєм Тори

Панорама Бамберга

Він звернувся до голови невеликої єврейської громади міста за допомогою в проходженні гіюру. І отримав відмову. Лише через два роки, в листопаді 1986-го, Бернд Вольшлегер пройшов ортодоксальний гіюр під керівництвом рава Натана Петера Левінсона.

На той час він уже закінчив медичний інститут і вирішив репатріюватися в Ізраїль, щоб служити в ЦАГАЛі в якості медика. У ніч перед від'їздом 7 січня, Бернд прийшов попрощатися з батьком. Той був п'яний і назвав сина зрадником.

В Ізраїлі новий репатріант оселився в кібуці, вивчив іврит, пройшов стажування в лікарні Іхілов в Тель-Авіві і був призваний в Армію оборони Ізраїлю. У роки першої інтифади він служив недалеко від Бейт-Еля в Самарії, тобто в епіцентрі заворушень. «Молодий німець — син нациста, в формі ізраїльського офіцера», — як згадує Бернд сьогодні. Вольшлегер вважає, що саме служба в армії допомогла йому стати ізраїльтянином.

Батько помер в червні 1987 року і був похований з військовими почесностями. З останніми словами до єдиного сина він звернувся в серії листів, відправлених в Ізраїль. «Я прочитав їх 20 років по тому, і вони були дуже злими і вкрай зневажливими, — каже Бернд. — У заповіті батько прямо заборонив мені бути присутнім на його похороні, носити його ім'я, наказав не наближатися до його могили і назвав зрадником».

Відносини Бернда з матір'ю були теж непростими. Етнічна німкеня з Чехословаччини, яка втратила під час війни свій будинок, була вражена наверненням сина в юдаїзм. «Як ти можеш ідентифікувати себе з жертвою, тобто з євреями, коли всі ми були жертвами?», — дивувалася жінка. Після смерті чоловіка вона страждала на деменцію, але встигла в 1990 році відвідати сина в Ізраїлі. Бернд був одягнений в свою армійську форму і, побачивши його, мати сказала: «Я бачу в тобі Артура, ти теж став воїном».

Бернд з родиною, Маямі, 2007

Хоча батько до кінця життя не відмовився від нацистських переконань, Бернд навчився пробачити його. «Я пробачив його не за те, що він робив з іншими, а за те, ким він був для мене», — підкреслює чоловік.

Бернд поїхав з Ізраїлю в 1991 році слідом за своєю тодішньою дружиною, яка мала подвійне (американське та ізраїльське) громадянство. Наразі він працює сімейним лікарем в Маямі, будучи батьком трьох дітей — Таля (31), Джейда (26) і Наталії (23).

«Я пишаюся тим, що у мене єврейська сім'я і єврейські діти ...я поєднався з ними, ототожнюючи себе зі стражданнями 6 мільйонів», — зазначає він. Вольшлегер взяв на себе зобов'язання розповідати про свій досвід, вважаючи, що німці повинні «озирнутися назад, вивчити болючий урок і рухатися вперед, аби цього більше ніколи не повторювалося».

Один з цих уроків минулого він приписує своєму батькові: слова ненависті мають наслідки. «Якщо залишити ці слова без уваги,

вони впадуть в родючий ґрунт — свідомість інших, — каже Бернд. — І тоді вбивство євреїв стане нормою, лише тому, що ніхто не зупинив цей потік ненависті».

**Фото були люб'язно надані паном Берндом Вольшлегером,
bwollschlaeger.com**